

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger i Sykehusapotekene i Midt-Norge HF

Innledning

Spesialisthelsetjenesten ønsker å være en tjeneste som belaster klima- og naturmangfoldet i minst mulig grad. Vi skal være åpne om prioriteringer og hvordan ressursene utnyttes, og vi skal sørge for at alle som jobber hos oss eller hos våre leverandører ivaretas og sikres anstendige arbeidsforhold. Spesialisthelsetjenesten skal prioritere og fatte beslutninger i et bærekraftperspektiv som favner hele bredden i samfunnsansvaret.

En aktsomhetsvurdering er en arbeidsmetode for å kartlegge og gjøre greie for hvilke negative konsekvenser virksomheter har for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger er en forventning fra myndigheter, FN og OECD og er i Norge lovpålagt gjennom åpenhetsloven. Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt sikre allmennheten tilgang på informasjon.

Styrene i de regionale helseforetakene har vedtatt *Spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar*, som klargjør hvilke rammer og føringer som gjelder for området og hvordan spesialisthelsetjenesten arbeider med samfunnsansvaret, herunder oppfølging av statens forventninger til ansvarlig virksomhet. Rammeverket gjelder for Helse Midt-Norge RHF og underliggende helseforetak.

Regionalt rammeverk for samfunnsansvar er sist godkjent i regionalt direktørmøte 17.09.2025 og beskriver Helse Midt-Norges regionale styrende dokumenter som regulerer området og som beskriver hvordan Helse Midt-Norge skal implementere spesialisthelsetjenestens rammeverk for samfunnsansvar i våre styringssystemer. Rammeverket samler, systematiserer og strukturerer arbeidet med områdene som inngår i vårt samfunnsansvar.

Sykehusapotekene i Midt-Norge HF er pliktsubjekt under åpenhetsloven, og hensikten med påfølgende redegjørelse er å synliggjøre hvordan foretaket har implementert lovverket og arbeidet som gjøres med aktsomhetsvurderinger. Foretaket gjennomfører aktsomhetsvurderinger i henhold til United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights og OECDs metodikk og modell for aktsomhetsvurderinger.

Sykehusapotekene i Midt-Norge HF skal drive effektivt og rasjonelt salg av legemidler til alle som trenger det, når de trenger det og uavhengig av alder, kjønn eller etnisk bakgrunn. Foretaket skal bidra til å sikre andre helseforetak i regionen en god legemiddelforsyning, bidra til å sikre befolkningen tilgang på spesialiserte legemidler og tilby farmasøytiske tjenester som kan bidra til rasjonell og sikker legemiddelbruk i helsetjenesten.

Vårt virksomhetsområde involverer blant annet:

- Produksjon av legemidler som ikke kan skaffes på annen måte.
- Farmasøytiske tjenester, herunder system- og pasientrettede tjenester som legemiddelrevisjoner, undervisning av helsepersonell, kvalitetsarbeid, rådgivning, legemiddelsamstemming, legemiddelgjennomgang og legemiddelsamtale.
- Beredskap og forsyningsikkerhet. Sykehusapotekene har ansvar for forsyning av legemidler ved kritiske hendelser og katastrofer, og er helseforetakenes veileder om legemidler i beredskapsarbeid.
- Ekspedering, veiledning og rådgivning til kunder om legemidler og sikker bruk.

Sykehusapotekene i Midt-Norge HF forvalter, sammen med de tre andre sykehusapotekforetakene, grossistavtaler på vegne av de regionale helseforetakene. Ansvar og oppfølging av grossistavtalene gjøres av Grossistadministrasjonen som er en nasjonal funksjon etablert av de fire sykehusforetakene. Nåværende avtale, G2021, omfatter levering av legemidler, handelsvarer, kjemikalier samt grossist- og logistikktjenester til sykehusapotek og helseforetak over hele landet.

Aktsomhetsvurdering i Sykehusapotekene i Midt-Norge

Sykehusapotekene i Midt-Norge HF utfører aktsomhetsvurderinger i tråd med OECD sin metodikk. Vurderingene er en kontinuerlig prosess og består av følgende seks trinn:

Følgende trinn inngår i aktsomhetsvurderingsprosessen i Sykehusapotekene i Midt-Norge HF som er i henhold til OECDs metodikk:

- Forankre ansvarlighet i bedriftens retningslinjer og styringssystemer
- Kartlegg og vurder faktisk og potensiell negativ påvirkning knyttet til bedriftens virksomhet, produkter eller tjenester
- Stans, forebygg eller reduser negativ påvirkning
- Overvåk gjennomføring og resultater
- Kommuniser hvordan påvirkningen er håndtert
- Sørg for, eller samarbeide om, gjenoppretting og klageordninger

Trinn 1: Forankring

Styret har det øverste ansvaret for at Sykehusapotekene i Midt-Norge HF har implementert og rasjonalisert åpenhetsloven. Dette innebærer at ansvar for arbeidet med aktsomhetsvurderinger er tydelig plassert i organisasjonen, at Sykehusapotekene i Midt-Norge HF har etablert en prosedyre for å behandle forespørsler om informasjon om aktsomhetsvurderingene og at den årlige redegjørelsen for aktsomhetsvurderingene publiseres på Sykehusapotekene i Midt-Norges nettsider.

Administrerende direktør har det øverste ansvaret for samfunnsansvar i foretaket. Det operative ansvaret er plassert i avdelingen for økonomi og virksomhetsstyring.

Sykehusinnkjøp HF er innkjøpssentral i henhold til regelverket for offentlige anskaffelser. Sykehusinnkjøp HF arbeider etter policy for samfunnsansvar som bidrar til å ivareta følgende: «Helseforetaket skal sørge for at anskaffelsene skjer på en korrekt og samfunnsansvarlig måte. Helseforetakene skal være en pådriver for etisk handel og miljøvennlige innkjøp».

Sykehusinnkjøp HF utfører aktsomhetsvurderinger på anskaffelser de gjør på vegne av helseforetak, og jobber aktivt for å forebygge risiko for brudd og håndtere faktiske brudd på menneskerettigheter i leveransejeden.

Det er etablert kommunikasjonslinjer mellom Sykehusinnkjøp HF og Sykehusapotekene i Midt-Norge HF gjennom samarbeidsavtaler som kontraktfester at Sykehusinnkjøp HF på vegne av kunde skal ivareta sentrale samfunnsområder ved levering av innkjøpstjenester, og plikter derfor å vurdere risikoen knyttet til disse når anskaffelsene gjennomføres og avtaler forvaltes.

Sykehusbygg HF utfører tjenester knyttet til utvikling, planlegging og gjennomføring av byggeprosjekter, og leverer tjenester innen eiendom som gir felles gevinster for hele spesialisthelsetjenesten. En vesentlig del av virksomheten består av anskaffelse av entreprenører og leverandører i byggeprosjekt på vegne av helseforetakene. For anskaffelse av leverandører i regi av kontraktspartner til byggherre påser Sykehusbygg HF ved prosjektet at Kontraktspart ivaretar kravet til aktsomhetsvurderinger.

Hemit HF leverer tjenester innen IKT og IKT-prosjekt til alle helseforetakene i Helse Midt-Norge. For regionale løsninger signerer Hemit HF med leverandører på vegne av helseforetakene. Hemit HF gjennomfører aktsomhetsvurderinger på vegne av helseforetakene. Les mer om arbeid med samfunnsansvar og åpenhetsloven på deres [hjemmesider](#).

Trinn 2: Risikokartlegging

Aktsomhetsvurderingene er gjort basert på en risikovurdering i virksomheten. Avdelingen for økonomi og virksomhetsstyring har ansvar for at det gjennomføres risikovurderinger minst årlig, eller ved behov dersom endringer i samfunnet, leverandørmarkedet eller øvrige relevante faktorer inntreffer. *Regionalt rammeverk for risikostyring i Sykehusapotekene i Midt-Norge HF* benyttes i arbeidet med risikovurderingene.

Risikovurderingene omfatter en systematisk gjennomgang av leverandørporteføljen og gjennomgang av virksomheten ved bruk av OECD sitt ansvarlighetskompass.

Følgende kriterier ligger til grunn for prioritering av tiltak:

- Kunnskap om risiko (land/bransje/produkt)
- Grad av risiko
- Volum/omfang
- Rammeavtale vs. engangskjøp
- Kritisk viktig produkt/tjeneste
- Produksjonsprosess
- Ressurser og kompetanse
- Bransjer/sectorer vi ikke har kunnskap om

I henhold til Sykehusapotekene i Midt-Norge HF's prosedyre for aktsomhetsvurderinger er risikovurderingen gjort med utgangspunkt i høyrisikolisten til direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ):

[høyrisikolisten, Anskaffelser.no](https://www.anskaffelser.no/hoyrisikolisten)

Følgende områder er ifølge DFØ's høyrisikoliste identifisert som risikoområder i Sykehusapotekene i Midt-Norge HF sin anskaffelsesportefølje:

	Risikovurdering	Mulighet for påvirkning	Aktuelle tiltak	Oppfølging av tiltak
Grossistavtale	Medium-høy risiko. Innsatsfaktorer fra lavkostland, ukjent leverandørkjede	Medium	Oppfølgingsamtaler, utarbeide og styrke kravspesifikasjoner som inkorporerer åpenhetsloven i enda større grad	Ev. kontroll, revisjon
Anskaffelse av legemidler	Medium-høy risiko. Innsatsfaktorer fra lavkostland, ukjent leverandørkjede	Lav	Styrke kontraktsvilkår, sikre påvirkningsmuligheter gjennom samarbeid, egenrapporteringsskjema	Ev. kontroll, revisjon
Interne avtale- og anskaffelsesrutiner	Liten risiko. Kjøp utenom avtale er av mindre omfang og på små beløp.	Høy	Rutine for arkivering, bedre opplæring av anskaffelsesprosedyrer	Kommunikasjonsplan

En gjennomgang av egen virksomhet avdekker også et behov for å samle og gjøre tilgjengelig styringsdokumenter, maler, avtaler og rapporter for samfunnsansvarsområdet for ansatte og eksterne.

Størsteparten av innkjøp i Sykehusapotekene i Midt-Norge HF gjøres via G2021-avtalen og grossisten Alliance Healthcare Norge AS (AHN). De resterende av innkjøpene er fordelt på avtaler inngått av Sykehusapotekene i Midt-Norge HF og Sykehusinnkjøp HF.

Det er knyttet en generell risiko til at vår primære leverandør er en grossist med mange, og til tider ukjente, underleverandører. Avtalen omhandler varer og tjenester forbundet med risiko for negativ påvirkning, herunder legemidler, kjemikalier, handelsvarer til apotek og transporttjenester. Spesielt når det gjelder produksjon av legemidler er det en utfordring å ha full oversikt over de faktiske negative konsekvensene ettersom fremstilling er et resultat av globale og komplekse produksjons- og verdikjeder. Gjennom kontraktskrav har Sykehusapotekene i Midt-Norge HF sammen med de andre sykehusapotekforetakene lagt forventninger til arbeid med samfunnsansvar hos AHN.

AHN er underlagt åpenhetsloven og deres aktsomhetsvurderinger blir viktige for det samlede risikobildet av legemiddel- og råvareleverandører i spesialisthelsetjenesten.

Anskaffelser av legemidler utenom G2021 vil medføre samme risiko, da legemiddelselskaper ofte er avhengige av svært komplekse forsyningskjeder som omfatter hundrevis av leverandører over hele verden.

Som et resultat er overvåking av arbeidsvilkår begrenset, noe som representerer en risiko i lavkostland der arbeidsstyrken er billigere og hvor forskrifter knyttet til arbeidsmiljø og sikkerhet ikke blir tilstrekkelig håndhevet. Legemiddelselskaper har også i flere tilfeller leveringsplikt. Dette kan svekke forhandlingsposisjonen til innkjøper og gjøre oppfølging og potensielle sanksjoner mer krevende. Tiltak for å

adressere slike utfordringer er innkjøpssamarbeid og styrking av forhandlings- og påvirkningsposisjon blant de viktigste aktører. Sykehusapotekene i Midt-Norge HF samarbeider tett med Sykehusinnkjøp HF og deres arbeid med en ansvarlig og robust legemiddelstrategi.

Sykehusapotekene i Midt-Norge HF har gjennom flere år arbeidet systematisk mot felles nasjonale klima- og miljømål. Det er utarbeidet en egen handlingsplan for klima og miljø i Sykehusapotekene i Midt-Norge.

Trinn 3: Tiltak for å stanse, redusere og forebygge

Basert på risikovurderingen er det identifisert tiltak og utarbeidet en handlingsplan for å redusere risiko som er forankret i ledelsen i Sykehusapotekene i Midt-Norge HF. Det er ikke identifisert faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser gjennom våre aktsomhetsvurderinger, men vi har identifisert forbedringsområder når det gjelder prosedyrer for oppfølging og sjekklister for avtaler.

Trinn 4: Overvåkning av effekt og resultater

Avdelingen for økonomi og virksomhetsstyring har ansvar for årlig evaluering av tiltak i handlingsplanen. Evalueringen inkluderer informasjon fra Sykehusinnkjøp HF, Hemit HF, Alliance og Sykehusbygg HF.

Trinn 5: Kommunikasjon

Sykehusapotekene i Midt-Norge HF publiserer redegjørelse for aktsomhetsvurderingene offentlig på våre nettsider.

Trinn 6: Gjenoppretting

Klager meldes via postmottak til Sykehusapotekene i Midt-Norge HF. Avdeling for økonomi og virksomhetsstyring behandler klager i henhold til statlige retningslinjer for saksbehandling. Der Sykehusinnkjøp HF, Hemit HF, Alliance og Sykehusbygg HF er ansvarlig for anskaffelsen vil disse håndtere klager og gjenoppretting i dialog med helseforetak og regionale helseforetak.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Dag Helge Hårstad

Administrerende direktør

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5995-4-74089
IP: 77.18.xxx.xxx
2026-04-09 08:46:26 UTC

QES

Turid Vollan Riset

Styreleder

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5995-4-129437
IP: 147.161.xxx.xxx
2026-04-09 08:48:41 UTC

QES

Olav Spigset

Styremedlem

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5993-4-2474224
IP: 91.186.xxx.xxx
2026-04-09 10:26:47 UTC

QES

Jannicke Koppen Andresen

Ansattvalgt styremedlem

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5993-4-3595698
IP: 91.186.xxx.xxx
2026-04-09 12:35:16 UTC

QES

Gunn Fredriksen

Nestleder

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5995-4-161245
IP: 77.18.xxx.xxx
2026-04-09 13:27:18 UTC

QES

Steinar Abrahamsen

Styremedlem

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5997-4-455613
IP: 79.161.xxx.xxx
2026-04-09 15:40:49 UTC

QES

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Hanne Mathilde Frøyshov

Styremedlem

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5999-4-1323576
IP: 46.46.xxx.xxx
2026-04-09 20:22:31 UTC

QES

Kristin Langørgen Midttun

Ansattvalgt styremedlem

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5994-4-502492
IP: 91.186.xxx.xxx
2026-04-13 07:45:59 UTC

QES

Hans Kristian Herskedal

Ansattvalgt styremedlem

På vegne av: Sykehusapotekene i Midt-Norge HF
Serienummer: bankid.no no_bankid:9578-5997-4-692161
IP: 83.118.xxx.xxx
2026-04-13 12:27:16 UTC

QES

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://eutl.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørens digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.